

Daktarą Alvydą Tumą prisimenant

(1941 11 20 – 2012 11 27)

2012 m. lapkričio 29 d. Lietuvos pramoninkai ir mokslo visuomenė atsisveikino su Lietuvai daug nusipelnusiu gamybininku ir mokslo darbuotoju daktaru Alvydu Tumu. Netekome vieno iš lietuviško stiklo gamybos technologijos kūrėjo, žymaus mokslininko ir pedagogo.

Alvydas Tumas gimė 1941 metų lapkričio 20 d. Anykščių rajono Andrioniškio apylinkės Griežionėlių kaime. 1948 metais pradėjo lankyti Akmenos pradinę mokyklą, 1952–1954 metais mokėsi Andrioniškio septynmetėje mokykloje, o 1954–1959 metais Panevėžio pirmoje vidurinėje mokykloje, kurią baigęs įstojo į Kauno politechnikos instituto Cheminės technologijos fakultetą. 1964 metais apgynė diplominį projektą ir įgijo stiklo ir sitalų technologijos inžinieriaus technologo kvalifikaciją. Studijų metais dalyvavo studentų profsąjungos veikloje. 1964 metų gegužės mėn. pradėjo dirbti Panevėžio kineskopų gamykloje stiklo cecho inžinieriumi technologu, vėliau dirbo pamainos meistru, pamainos viršininku. Nuo 1967 metų gegužės buvo vyriausiojo technologo pavaduotojas stiklo gamybai, nuo 1974 metų balandžio – gamyklos „Ekranas“ vyriausiasis technologas. 1971 metais kartu su kitais keturiais „Ekranos“ gamyklos darbuotojais už gamybos metodų patobulinimą gavo Lietuvos respublikinę premiją. Alvydas Tumas – vienas iš naujo Lietuvoje elektrovakuuminio stiklo

gamybos technologijos ir lietuviško bario krištolo kūrėjų. Jis tobulinosi JAV, Vokietijos, Rusijos, Čekijos giminingose įmonėse. Mokslinių tyrimų ir gamybinių bandymų duomenis A. Tumas apibendrinio technikos mokslų kandidato disertacijoje „Stiklinių balonų spalviniams kineskopams technologijos tobulinimas siekiant padidinti jų terminį ir mechaninį atsparumą“, kurią 1991 metais apgynė Maskvos D. I. Mendelejevo Cheminės technologijos institute. 1993 metais Lietuvos mokslo taryba nostrifikavo gautą mokslinį laipsnį ir suteikė technikos mokslų daktaro vardą. Dr. Alvydas Tumas puikiai suderino gamybininko, mokslininko ir pedagogo savybes. Daugelį metų buvo Kauno technologijos universiteto Silikatų technologijos katedros dėstytojas valandininkas, vadovavo bakalauro ir magistro baigiamiesiems darbams, buvo bakalauro baigiamųjų darbų gynimo komisijos pirmininkas. Silikatų technologijos katedroje padėjo įrengti stiklo tyrimo laboratoriją. Alvydas Tumas aktyviai dalyvavo KTU Silikatų technologijos katedros rengiamose tarptautinėse mokslo konferencijose. Jų metu studentus ir dėstytojus supažindindavo su naujausiais stiklo pramonės pasiekimais, gamybinėmis problemomis. Padėjo organizuoti studentų praktikas AB „Ekranas“, pats joms vadovavo.

Alvydas Tumas yra dviejų mokomųjų knygų „Stiklo ir stiklo gaminių technologijos laboratoriniai darbai“ (2001 m.) ir „Stiklo, stiklo žaliavų ir įkrovos cheminė analizė“ (2002 m.), 5 išradimų ir per 40 spausdintų mokslo darbų autorius ir bendraautoris. Jis apdovanotas Garbės ženklo ordinu, TSRS Liaudies ūkio pasiekimų parodos sidabro ir bronzos medaliais.

Alvydas Tumas su žmona Vitalija užaugino dvi dukras: Giedrę, gimusią 1971 metais, ir Agnę, gimusią 1976 metais.

*Doc. Aloyzas Gudonis
Kauno technologijos universiteto
Maisto produktų technologijos katedra*